

วีระ อินพันทั้ง 2553: ความหลากหลายทางวัฒนธรรมการปลูกสร้างเรือนไทยแห่งลุ่มน้ำ
เพชรบุรี ปรินญาปรัชญาดุขฎิบัณฑิต (สิ่งแวดลอมสรรค้สร้าง) สาขาสิ่งแวดลอมสรรค้
สร้าง โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ศาสตราจารย์อรศิริ ปาณินท์, M.S.Trop.Arch. 260 หน้า

ลุ่มน้ำเพชรบุรีมีผู้คนหลายชนชาติร่วมอาศัยอยู่ นอกเหนือจากคนไทย ยังมีคนกลุ่มชาติ
พันธุ์อื่น ๆ อีกหลายกลุ่ม ผู้คนถันนี้นิยมปลูกที่อยู่อาศัยเป็นแบบเรือนไทย ไม่เฉพาะคนไทย
เท่านั้น แม้คนกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ก็รับเอาแบบแผนเรือนไทยไปปลูกเป็นที่อยู่อาศัยกันไม่น้อย
ทำให้เกิดคำถามว่า วัฒนธรรมของคนกลุ่มอื่น โดยเฉพาะความเชื่อ ซึ่งแตกต่างไปจากคนไทย จะมี
อิทธิพลต่อเรือนไทยอันเป็นที่อยู่อาศัยของเขาอย่างไร คำถามนี้นำไปสู่วัตถุประสงค์ของการวิจัย
ในการค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมทางความเชื่อกับลักษณะของเรือนไทย

วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยภาคสนาม โดยเลือกทำการวิจัยในคน 3 กลุ่ม คือคนไทยซึ่งเป็นคน
หมุ่มมาก กับคนอีก 2 กลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ จีนและมุสลิม ซึ่งเป็นกลุ่มที่สามารถชำระวัฒนธรรม
ดั้งเดิมไว้ได้เหนียวแน่น ชุมชนของคนทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มละ 1 แห่ง ได้รับการคัดเลือกเพื่อเก็บข้อมูล
ปฐมภูมิของที่อยู่อาศัยแบบเรือนไทยชุมชนละ 10 หลัง ด้วยวิธีการสำรวจ รั้งวัด สังเกตการณ์
ระยะยาว และสัมภาษณ์ผู้อยู่อาศัยด้วยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี
วิเคราะห์แผนผัง วิเคราะห์รูปปลั๊กชัน และวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ

ผลการวิจัยค้นพบว่า เมื่อคนกลุ่มชาติพันธุ์รับเอาเรือนไทยไปปลูกเป็นที่อยู่อาศัยของตน
ต้องมีทั้งการปรับตัวคล้อยตามที่อยู่อาศัยแบบเรือนไทย และการปรับเรือนไทยให้สอดคล้องกับ
วัฒนธรรมความเชื่อของตน แสดงให้เห็นความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นระหว่างความเชื่อกับ
ลักษณะของที่อยู่อาศัย จนกลายเป็นเรือนไทยที่มีอัตลักษณ์เฉพาะของคนแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีทั้งส่วน
ที่เหมือนและส่วนที่แตกต่างจากเรือนของคนไทยที่เป็นต้นแบบ เท่ากับเป็นการก่อรูปก่อร่างเรือน
ไทยแบบแผนใหม่ขึ้นในลุ่มน้ำเพชรบุรี